

רב"ט מחדון ישראל

2154137

בן כדיה ואהרון

נולד ב- ב' כסליו תשי"ד 9.11.1953

התגייס לצה"ל ב- 9.2.1972

שרת בגדוד 'הבוקעים הראשון' (51)

נפל ב- ה' סיוון תשל"ד 26.5.1974

בהפגזת אויב על כוחותינו.

מחדון ישראל

בן אהרון וכדיה. נולד ביום ב' בכסלו תשי"ד (9.11.1953) בכפר-גבירול. למד בבית-הספר היסודי 'מורשת' שבמקום והמשיך בבית-הספר התיכון המקצועי שבאשדוד, במגמה של מסגרות. עד שגויס לצה"ל, עבד כמסגר וסייע לפרנסת המשפחה. ישראל היה נער צנוע ושקט, תלמיד שקדן ומסודר, שהתחבב על מוריו ועל חבריו לספסל-הלימודים. אהב חברה והיה מוקף ידידים וחברים רבים. היה בעל קסם אישי, מקור של שיחה והתרוממות-רוח. חבריו וידידיו אהבוהו בגלל טוב-לבו, נדיבותו ואדיבותו. בכל-עת היה מוכן להגיש עזרה וסיוע לכל נזקק. ישראל היה מלא שמחת חיים, בעל חוש-הומור מפותח והשרה סביבו אוירה טובה ולבבית. היה מקור של שמחה ועליצות למשפחתו, שאהב אותה ובילה עמה את כל זמנו הפנוי. הוא הקדיש זמן רב לבתה. הקטנה של אחותו ובחסכוניותו הצנועים רכש מתנות ששימחו את לבה.

ישראל גויס לצה"ל בתחילת פברואר 1972 והתנדב לחטיבת גולני. לאחר הטירונות הוצב בגדוד 'הבוקעים הראשון' של החטיבה. במלחמת יום-הכיפורים לחם, יחד עם חבריו ליחידה, בקרבות הבלימה וההבקעה מול האויב הסורי ברמת הגולן. אחרי-כן לחם בקרבות מלחמת-ההתשה. הוא התגלה כלוחם מעולה, שניחן בקור-רוח ובשקט נפשי וידע לעודד את חבריו ליחידה גם בשעות הקשות של הקרב.

ביום ה' בסיון תשל"ד (26.5.1974), בהפגזת האויב על כוחותינו, נפגע ישראל ונפל. הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין שברחובות. השאיר אחריו הורים, שתי אחות ואח.

במכתב-תנחומים למשפחה כתב מפקדו: "בנכם ישראל מילא את מה שהוטל עליו בשקט, באחריות ובמסירות. בזכות ישראל וחיילים כמוהו, יודעים שיש על מי לסמוך ובמי לבטוח".

חבריו ליחידה הוציאו לאור חוברת לזכר חללי גדוד 'הבוקעים הראשון' שנפלו במערכה, ובה דברים על דמותו.

חטיבת גולני ערב מלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973)

בחודשי החורף ובחודשי הקיץ של שנת 1973 המשיכו חיילי חטיבת גולני בשגרת אימונים ובפעילות מבצעית. באפריל 1973 קיבל המודיעין הישראלי התרעות רבות על היערכות הצבא המצרי למלחמה, שנועדה לפרוץ באמצע מאי 1973. גם הפעם העריכו ראש אמ"ן ועוזריו כי ה"סבירות למלחמה נמוכה". לעומתם העריך ראש המוסד, כי קיים חשש סביר למלחמה. שר הבטחון והרמטכ"ל לא קיבלו את הערכת אמ"ן, והורו להתכונן למלחמה במסגרת "כוונות כחול-לבן". חיילי המערך הסדיר של צה"ל ובכללם לוחמי גולני נכנסו לכוונות והחלו בפעולות שונות לחיזוק כושר הלחימה וההגנה. בחודש אוגוסט 1973 בוטלה "כוונות כחול-לבן", הוחלט לקצר את משך השירות בצה"ל ובוצעו חילופים במטכ"ל ובפיקוד הבכיר. חטיבת גולני החלה בהכנות נמרצות לקראת כנס גדול בפארק הירקון בת"א, בו אמורים היו להשתתף כל יוצאי חטיבת גולני ב-25 שנות קיומה (1948-1973) כחטיבה סדירה ולוחמת. הכנס נקבע לחול המועד סוכות תשל"ד (10.10.73), והסמח"ט סא"ל רובקה אליעז ניצח בחודשים אוגוסט-ספטמבר 1973 על ההכנות לכנס.

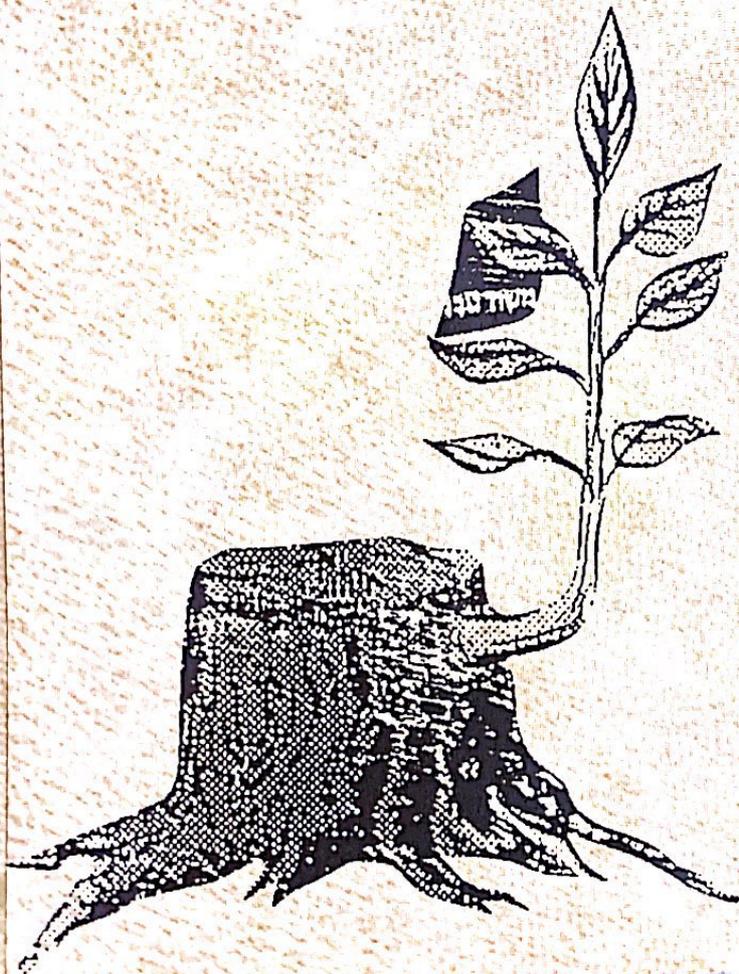
היערכות כוחותינו ברמת-הגולן (6 באוקטובר 1973)

לוחמי גדוד "גדעון" לא עמדו לבדם במערכה בגיזרה הצפונית של רמת-הגולן בצהרי שבת ה-6 באוקטובר 1973, משפרצה בהפתעה מוחלטת מלחמת יום הכיפורים. לצידם ב"קו הראשון" בקו המוצבים היו הטנקיסטים של גדוד "סער" של חטיבת השריון "ברק" מפוזרים וצמודים – מחלקת טנקים ליד כל מוצב. מאחוריהם, ב"קו השני" של הגיזרה הצפונית, היו מרוכזים שאר לוחמי החטיבה בריכוזים גדודיים ביער מסעדה, ולא הרחק מהם באזור פתחת קונייטרה (חרמונית-נפח) חנו בריכוזים גדודיים לוחמי חטיבת השריון 7, בפיקוד אל"מ אביגדור ("יאנוש") בן-גל. בדרך כלל (החל משנת 1972) היתה רמת-הגולן באחריותה של מפקדת מרחב הגולן (חטמ"ר "גולן"); במוצבי ה"קו הסגול" החזיקו כוחות של גדודי חי"ר מילואים, ורק בגלל המתיחות הרבה, ריכוזי הכוחות של הצבא הסורי ומצב הכוננות הגבוהה, הוחלפו גדודי חי"ר מילואים אלו בספטמבר 1973 בגדודי חי"ר סדירים: גדוד "גדעון" של חטיבת גולני בגיזרה הצפונית, וגדוד נח"ל מוצנח במוצבי הגיזרה הדרומית. יחד עמם נפרסו בהתאמה גדוד הטנקים "סער" בגיזרה הצפונית, וגדוד הטנקים "סופה" בגיזרה הדרומית. מפקדת חטיבת "ברק", וכמוה גם מפקדות החטמ"ר ומפקדת האוגדה היו במחנות נפח.

שלב הבלימה בגיזרה הצפונית (6-7 באוקטובר 1973)

אלוף פיקוד הצפון, יצחק חופי, העריך, כי ה"מאמץ העיקרי" הסורי יהיה בגיזרת פתחת קונייטרה, ועל-כן השאיר את חטיבה 7 עם 105 טנקים מדגם צנטוריון כעתודה פיקודית בשלושה ריכוזים גדודיים סביב נפח. בגיזרה הצפונית, עליה הגנו לוחמי גדוד "גדעון", היו אפוא 137 טנקים (105 של חטיבה 7 ו-32 מחטיבת "ברק"), ואילו בגיזרה הדרומית, עליה הגנו לוחמי גדוד הנח"ל המוצנח, היה גדוד טנקים מעורב, מפלוגות הטנקים של "סער" ו"סופה" של חטיבת "ברק", ולו 40 טנקים בלבד.

ההתקפה הסורית במלחמת יום הכיפורים החלה בסמוך לשעה 14:00 בהפגזה ארטילרית כבדה על כל המוצבים ובתקיפת מטוסים על מפקדות עורפיות ומחנות עורפיים. לאחר ריכוך אווירי וארטילרי ותחת חיפוי ארטילרי צמוד נעו צוותי הקרב של דיביזיות החי"ר לעבר תעלת הנ"ט החפורה לאורך ה"קו הסגול" במטרה לכבוש את קו המוצבים ולהגיע בתוך שעות ספורות לכביש האורך מסעדה-קונייטרה-רפיד. בגיזרה הצפונית נכשלו הסורים במשימתם. כוחותיהם חדרו אמנם מצפון לחרמונית ולבוקעתא, אך הם לא הצליחו לבסס מאחז כלשהו. הישגם היחיד עם פתיחת המלחמה היה כיבוש מוצב החרמון הישראלי.

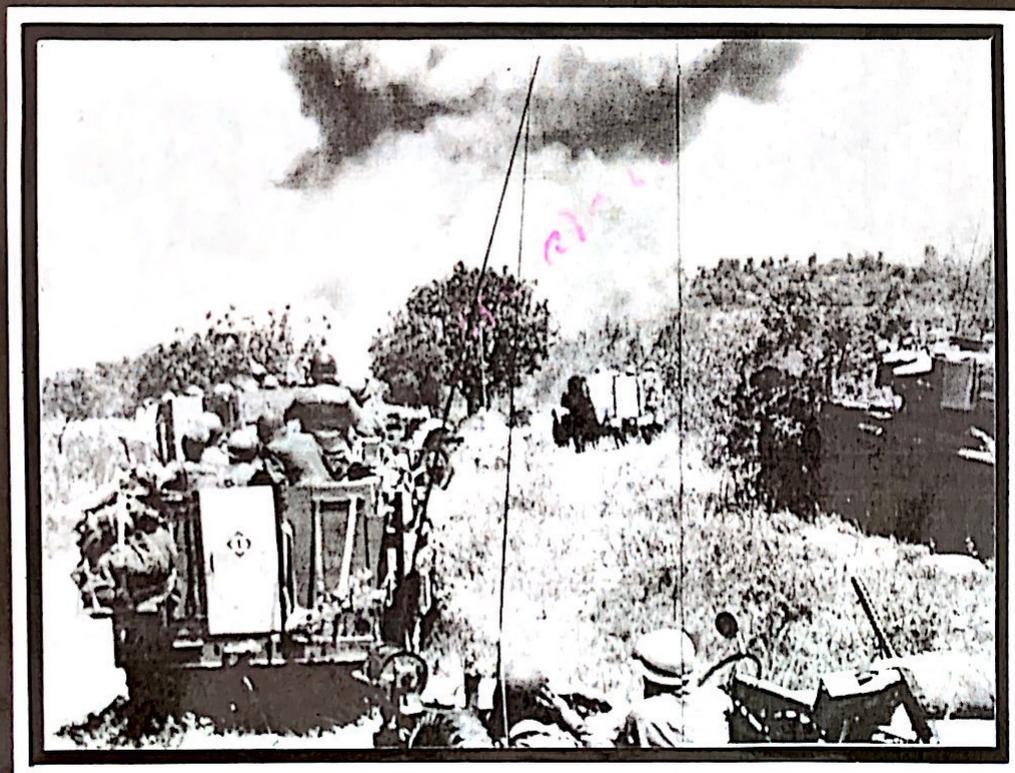
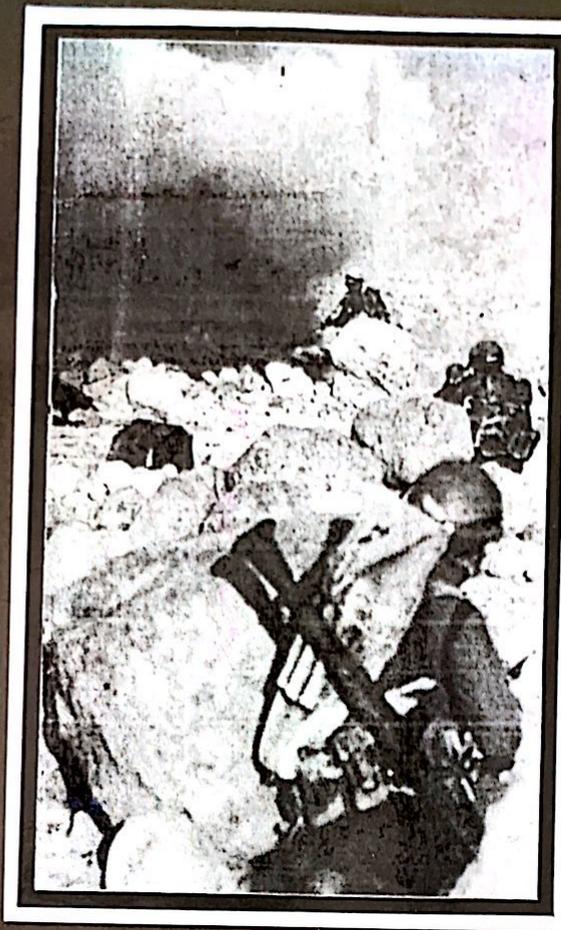
קרב ההבקעה בחזית הצפון (11 עד 24 באוקטובר 1973)

ב-11 באוקטובר 1973, בהמשך להתקפת-הנגד שהביאה את צה"ל לשליטה מלאה על כל רמת-הגולן (8 עד 10 באוקטובר 1973), פתחו כוחות פיקוד צפון בקרב הבקעה גדול לשטח סוריה. היה זה "מאמץ עיקרי" של צה"ל בחזית הצפון, שנועד לפתוח שלב חדש במלחמה וכפיית הפסקת-אש על סוריה. לאחר ריכוך אווירי וארטילרי כבד על הקו הסורי הקדמי בוצעה התקפה דו-אוגדתית מדורגת. ראשונה הבקיעה אוגדת רפאל איתן עם לוחמי חטיבת גולני ועם לוחמי חטיבה 7 בציר ג'ובתא-אל-ח'שב - מזרעת בית-ג'ן. מיד אחריה הבקיעה אוגדת דן לנר בגיזרת ח'ן-ארינבה, על הכביש הראשי (ציר "אמריקה") לכיוון דמשק.

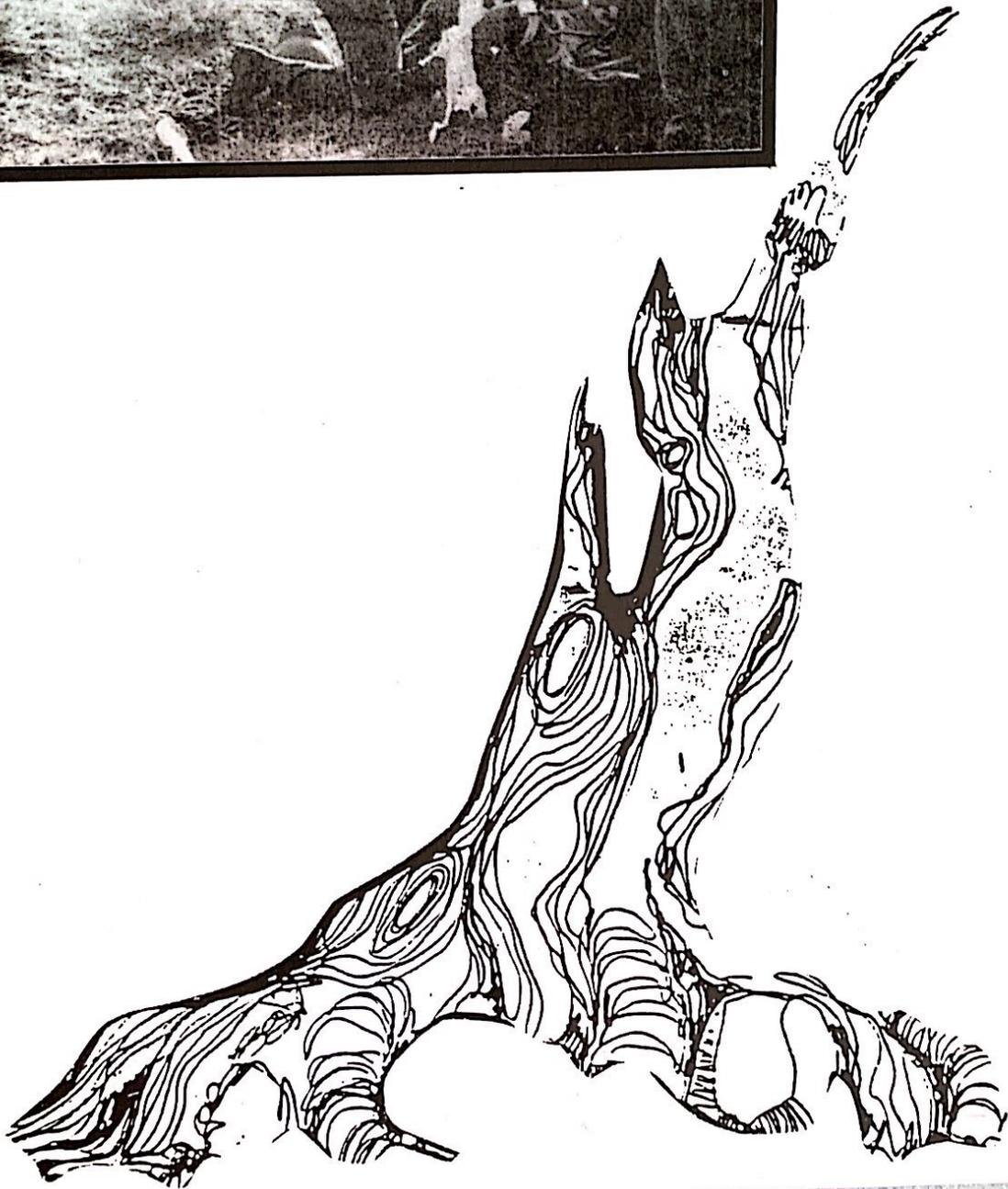
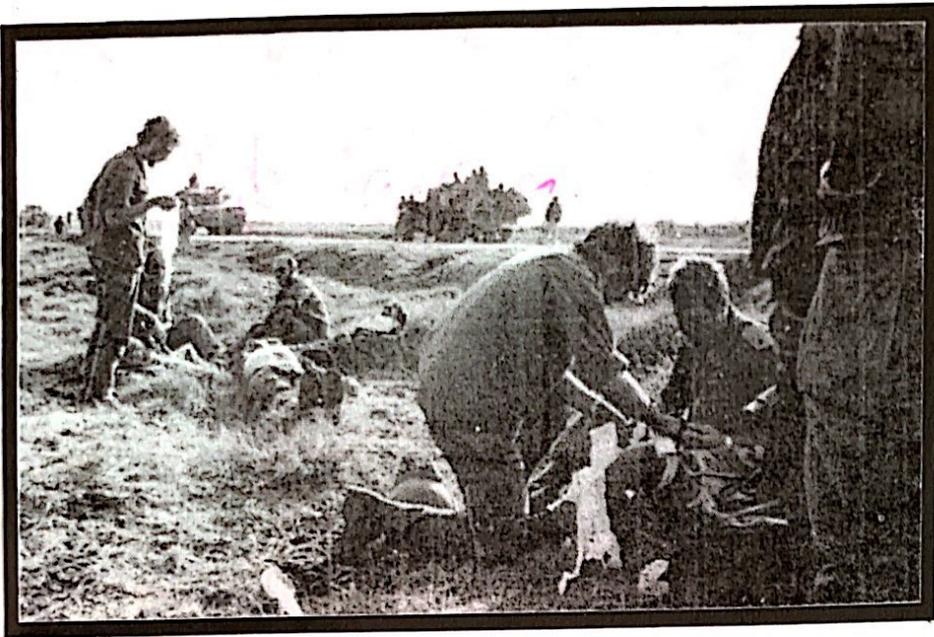
קרב ההבקעה ארך יומיים (11-12 באוקטובר 1973), ובמהלכו הובקע המערך הסורי ונכבש שטח גדול עד קו מזרעת בית-ג'ן - תל-א-שמס - תל-ענתר - כוחות אוגדת איתן עמדו להמשיך בתנופה לעבר מערכי סעסע, וכוחות אוגדת לנר היו בתנועה לעבר מחנות פנכר, אך המשך התקיפה בוטל בגלל הופעת כוח שריון עירקי באגף הדרומי של כוחותינו.

הופעת חילות המשלוח העירקים והירדניים בגיזרת תל-ענתר - כפתה על כוחותינו היערכות מחודשת. אוגדת לנר תוגברה בחטיבת השריון 205 בפיקוד יוסי פלד ונערכה לבלימת העירקים, שקיבלו סיוע אווירי וארטילרי סורי. ב-13 באוקטובר התפתח קרב יזום ע"י כוחותינו, והכוח העירקי ספג אבידות כבדות. באותו יום הופסקה גם התקדמות אוגדת איתן לעומק השטח הסורי, וחיילי גולני נערכו עם כוחות שריון קטנים במקומות שולטים בגיזרת סעסע-מזרעת בית-ג'ן, לבלימת

בעת
הלחימה

פינוי נפגעים

**ת.נ.צ.ב.ה.
מחדון ישראל
1953-1974**

...אך נבחר את כולם
את יפה הבלגית והתואר
כי רעות שבבאת, לעולם
לא תתן את לבן לשכוח.
אהבה וקדושת בדם
את תשובי כנען לפרוח.

חיים גרי.

כותבים לזכרו של ישראל ז"ל

לא חשבתי שיום יבוא ואצטרך לשבת
ולכתוב הספד לאחי הנח לו אי שם...
דמעותי פורצות מתוך עיני ואינני יכול
לעצור בעדן. כלדימעה כאילו לוחשת
בהתנפצותה לשולחן: "ישראל".
דמות פרח, חיוך של אור, אהבה ונדיבות
לב שהיה סימלם של נעורים. יפה נפש
ורם תואר אשר ידע לתת ולתת, הוא
פרץ את הסכרים ולא נתן לעצב ולבדידות
להשיג גבולו.

חינוק-ילד-נער-בחור. בין ירק דשא
וניצנים. קורן אהבה למשפחתו, חסון, אהוב
על כולם ואוהב לעזור אף לאנשים זרים.

יחד גדלנו וחונכנו שנים. כל זכרונות הילדות הטובים, הכל צלל בים העבר לנצח. כשרוצים לכתוב על גבי נייר את כל מה שרוחשים לישראל, נאלמות המילים ונשארים הרגשות העמוקים וכשמדברים אודותיו מורידים את הטוב ועוברים לדבר בנימה שקטה, לא רועשת, כי כזה היה ישראל. שקט, ביישן, נחבא אל הכלים, כן זהו התאור ההולם אותו, כך הכרתיו וכך נשאר עד יום מותו.

הנער בעל החיוך המקסים ראה דברים שאיננו יודעים מה הם. הוא לחם כחיה פצועה למען עולם שאותו לא טרח מעולם לתאר לזולתו, מה ראה שם בתוך האימה.

הוא עמד מול המוות והמוות עיפעף ראשו. הוא סירב למסור דו"ח מדויק על מה שהתרחש עמוק מתחת לחיוך.

זוכרת אני, ערב אחד לאחר המלחמה הוא קיבל חופשה בת 48 שעות ובא לבקרנו. עיניו ברקו מעייפות ובגדיו היו מאובקים וכשראה את פנינו המודאגים חייך: "לדאוג לי? אין מה לדאוג". וכל זה כדי לסלק מבוכה או גילוי רגשני שאיש מאתנו לא ידע לקבלו או לחיתו.

מרה וקשה לעיכול ההכרה כי לא נפגוש בו עוד. דמותו החייכנית והאיתנה עומדת לנגד עיני. כזה היה וכזה אזכור אותו.

עליזה

הכרתיו לפני כ- 7 שנים כאשר הוא היה אך נער צעיר כבן 15 שנים, כיישן מטבעו אך טוב לב. נקשר במהרה אלי והיינו כאחים. אני הייתי לו לאח הגדול ובכל דבר היה בא לשאול את עצתי. כאשר היה מחוץ למסגרת למודית לקחתיו ללשכת הנוער, למועצת הפועלים, לבדיקות רפואיות בקופת חולים וכו'. לא עבר זמן רב והוא נקלט בבית ספר מקצועי - מסגרות באשדוד.

זכור לי היטב שהוא נקשר במהרה למוריו ולחבריו, במיוחד למחנכת הכתה. היא עזרה לו מאד להשתלב בלמודים והוא בפרוטותיו הזעומות שלח לה פרחים או איזו שהיא כומבונירה כאות תודה.

כאשר התחיל לעבוד חיפש בכל מיני דרכים להיטיב לביתנו הקטנה (בת אחותו). 'מה שחשב כי חסר לה - קנה והביא, בלי לשאול שאלות, קנה צעצועים, בגדים וזוג אופנים קטנות. כאשר אמרנו לו: "ישראל מה אתה עושה?!" הרי אין לך כסף, חסוך מעט לימים שתהיה זקוק להם בצבא", השיב בדברי ענוה: "שטויות, זה שום דבר, אילו היה לי יותר כסף הייתי קונה דברים יותר יפים"

על תקופת שרותו הצבאי זכור לי היטב שהשתדל למלא אחר כל ההוראות הצבאיות. בא רק בזמן חופשה שניתנה לו (לא שכח כמוכח לבוא גם אלינו) וחזר שעות אחדות לפני סיום החופשה כדי שלא יאחר.

היה לבוש בקפידה, דאג שבגדיו יהיו נקיים ומגוונים.

לא הירבה להתפאר על דברים שעשה בצבא או על ניסים שקרו לו במלחמה. עניו היה ונחבא אל הכלים.

לפני שנפל ברמת הגולן הספיק להבטיח לביתנו, כי יקנה לה זוג אופנים גדולים.

כאשר הגיעה אלינו הבשורה המרה על נפילתו בכתה הילדה איתנו ובשאלת תמיהה שאלה את סבא האם באמת הוא לא יכול לבוא ולקיים את הבטחתו?!

הוא הגיש לנו עשרים ואחת שנות שמחה ואושר, וניסה להורות לנו כיצד להקל על בעיות החיים. הוא היה קרן שמש שגרמה לצל להעלם מחיינו.

ברגעי יאוש היה מרומם את מצב הרוח ומביא לשלום בית בנוכחותו. הוא היה מקור העליצות ושמחת החיים בביתנו. הצבא משך אותו, כי רצה לחיות למען מטרה והוא הצליח בכך, כי מסר את נפשו למען המטרה. זהו המחיר שאלפי משפחות שילמו על מנת שיוולדו החופש והעצמאות. אך בשבילנו החיים ללא ישראל ריקים מחוכן כמו אותו עץ שגדעו ממנו ענף פירות.

איפא אתה יקר שלנו?

האם אינך חושב שמצאת לך מנוחה מוקדמת מדי?

אתה; שלעולם לא התעייפת ומעולם לא אמרת "לא" לחבר ואף להוריך.

לו ידעת מה גדולים הצער והכאב שאנו חשים בחסרונך לא היית עוזב את מעון חלומותיך.

ההורים

"יהי זכרו ברוך"

ישראל - בעל גוף צנום, גבה קומה, נחשב לאחד החיילים הטובים במחלקתי. בתחילה לא הכרתיו משום, שלא היה לי מגע אישי עמו. רק לאחר המלחמה, בתקופת ההתשה הכרתיו היטב.

בעל חוש הומור מפותח, אהב לצחוק ולהתכדח עם כל חברי הפלוגה ללא יוצא מן הכלל. ישראל נחשב כחייל ותיק בפלוגה וגם במחלקה, הוא הוכיח זאת בחיילותו ובעזרתו לחיילים הטרניים שהגיעו אלינו. מדי פעם נהג לספר על חברתו וחבריו בבית. כשהיה מגיע מחופשה היו כל החיילים מתגוררים סביבו כדי לשמוע את ספוריו וכדיחותיו.

בתקופת ההתשה נהג לשמור על עצמו ולהיזהר ככל האפשר, בפעילות המבצעית שניהלנו ניתן היה לעמוד מקרוב על חיילותו ועירנותו. כל גדר שהיינו עוברים וכל מכשול היה מקפץ ומאב-טח בצורה הראויה לחייל ותיק. לרוע המזל מצא ישראל את מותו ב"תל ענטר" הידוע לשימצה בתקופת ההתשה מפגז סורי, שחדר לתוך הבונקר שבו ישב ביחד עם שני חבריו לנשק.

עמר

עוד בילדותו בלטו בו בישראל, סימנים של דבקות במטרה ונשיאה בעול. תכונות אלו התבטאו בו כתלמיד ששאף להצליח, אך כשרונותיו לא אפשרו לו להגשים רצונו ורצון הוריו העז להיות בין הטובים בכתתו.

זכורים לי בקוריהם הרבים של הוריו בכיה"ס כדי לשמוע מפי מחנכיו דברי עדוד אודות כנס וטיכוס עצה לעזור לו בכל הניתן ובכל האמצעים העומדים לרשותם. תשומת הלב הרבה שהוקדשה לו המריצה את ישראל לשקוד על למודיו ביתר שאת.

חביב מאד היה על כל חברה שאליה נקלע ומיד מצא שפה משותפת עם הפרט והכלל. חבריו ראו בו בעל מידות וניסו לחקותו בכל דרכיו.

צנוע בהליכותיו ובעל לב טוב, נדיבותו ואדיבותו השלימו זו את זו והיו לסמל ולדוגמא בין חברי כתתו.

כל יד ושם וכל גלעד, לא ינציחו את זכר הנופלים במלחמת מצוה, מלחמת הקודש של יום ה-פיפורים.

אך דברים שמעלים על הכתב, יש בהם כדי ללמד דרכם ומסירותם למען העם והמולדת. ובכללם ישראל מחדון.

אהב מאד את חבריו, אחים לקרב, נרתם לתפקידו כמסירות נפש ושש לקראת המטרה עד רגיעו האחרונים.

מחנכו

מחדון ישראל ז"ל

עיר הולדתו של ישראל ז"ל

כפר גבירול היא שכונה במערב רחובות, שמתגוררות בה, נכון ל-2008, יותר מ-900 משפחות, בחלקן משפחות ברוכות ילדים. לפני מלחמת העצמאות היה במקום כפר ערבי בשם קוביבה, הכפר נכבש על ידי פלוגה מגדוד הבוקעים השני (גדוד 52) של חטיבת גבעתי המקורית (חטיבה 5) שבאותה הזדמנות, ככל הנראה, פינה מהמקום את יתרת תושביו הערבים שלא עזבו קודם לכן^[1]. הבתים אוכלסו, בתחילת שנות החמישים של המאה ה-20, בעולים חדשים מבולגריה. לאחר שלוש שנים עברו העולים מבולגריה לכפר הנגיד והמקום אוכלס בעולים מתימן. ב-1955 ידע המקום פיגועים, ב-25 בפברואר חולית מודיעין מצרית רצחה את התושב הנרי לוי בעת שרכב על אופניו וב-29 באוגוסט, חוליית פדאיון רצחה תושב אחר שהיה בדרכו אל זרנוגה (היום שכונה רחובותית בשם קריית משה) בשנות השישים הגיעו למקום עולים ממרוקו ובשנות השבעים עולים מברית המועצות ולבסוף הצטרפו גם עולים מאתיופיה - יש בשכונה, נכון ל-2008, 55 משפחות עולות מאתיופיה. ב-1975 במהלך משחק כדורגל של הקבוצה המקומית, רצח אוהד שלה את הכדורגלן מוטי קינד, במעשה רצח שזעזע את הארץ והביא לפירוק הקבוצה. בשכונה יש בית ספר יסודי ממלכתי ובית ספר המשמש את תלמידי המגזר החרדי, שלוחה של קופת חולים כללית, סניף דואר, מתנ"ס, מעון של רשת ויצ"ו ושישה גני ילדים. ב-1985, ביוזמת הורים שכולים, בני המקום, הוקם אתר הנצחה לזכר הנופלים מבני המקום

בית ספר בו למד ישראל ז"ל

ביה"ס היסודי "מורשת משה" נוסד בשנת 1961 ונקרא ע"ש משה לפני הי"ד מנהלו ומיסדו של ביה"ס, אשר נפל במלחמת ששת הימים, יהי זכרו ברוך. ביה"ס שוכן בשכונת נווה יהושע ומונה 295 תלמידים, 12 כיתות אם ו - 30 מורים. האוכלוסייה המזינה את ביה"ס מגיעה בעיקר מהשכונות נווה יהושע רמת עמידר ומשאר רחבי העיר ר"ג, אוכלוסיית ביה"ס הינה הטרוגנית תרבותית, כלכלית ודתית.

